

Dohoda o vině a trestu

Abstrakt

Tato diplomová práce se věnuje institutu dohody o vině a trestu, která je alternativním způsobem řešení trestních věcí. Dohoda o vině a trestu spočívá v tom, že se státní zástupce a obviněný dohodnou na zákonem požadovaných náležitostech, přičemž obviněný prohlašuje, že spáchal skutek, za který je stíhán. Účelem dohody o vině a trestu je zrychlení a zefektivnění řízení, čímž dochází k šetření nákladů jak státu, tak obviněného. Významným důvodem zavedení bylo také zabránění sekundární viktimizace poškozených, jejichž psychické zdraví je v trestním procesu ohroženo. Jedná se stále o relativně mladý institut, neboť byl do českého právního řádu zaveden v roce 2012 a významně byl novelizován v roce 2020, od kdy jeho využití v trestním řízení stoupá.

Diplomová práce je rozdělena do sedmi částí. První se věnuje zavedení institutu do českého právního řádu včetně uvedení důvodů, které vedly k přijetí této úpravy. V rámci této části je také vymezen samotný pojem dohody o vině a trestu. Druhá část analyzuje dohodu o vině a trestu de lege lata. Je zde zkoumána platná právní úprava včetně novelizací. Prostor je věnován také jednotlivým subjektům, které mají svou roli v procesu řízení o dohodě. Ve třetí části je probírána problematika zařazení dohody mezi odklony. Jsou zde definovány odklony v užším a širším smyslu a dohoda o vině a trestu je zařazena mezi odklony v širším smyslu. V následující části je řešen vztah mezi institutem a základními zásadami trestního řízení, zda a v jakém rozsahu jsou v rozporu. Pátá část srovnává českou úpravu s úpravou slovenskou, kterou se česká právní úprava inspirovala, neboť na Slovensku byla dohoda o vině a trestu zavedena již v roce 2006. Šestá část poskytuje vhled na praktickou stránku věci, tedy na využitelnost dohody o vině a trestu v praxi. Poslední část je věnována navrhovaným úpravám de lege lata.

Klíčová slova

Dohoda o vině a trestu, konsenzuální způsob řešení trestních věcí, alternativní způsoby trestního procesu